

# Sijoitettu lapsi varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

## Pikku-Sisukas-toimintamalli tarjoaa systemisen tukimallin sijoitettujen lasten varhaiskasvatuspohjalle

Sijoitettujen lasten elämään liittyy usein monia menetyksiä, muutoksia, vaihtuvia aikuisia, kehityksen ja syrjäytymisen riskejä. Syyt, jotka ovat johtaneet sijoitukseen, vaikuttavat usein myös varhaiskasvatuksen sujumiseen. Varhaiskasvatuksen sujuminen on vahvasti yhteydessä sijoitettujen lasten hyvinvointiin aikuisuudessa. Sijoitetuilla lapsilla on kohonnut syrjäytymisriski, johon voidaan tutkitusti vaikuttaa varhaiskasvatusta tukemalla. Pikku-Sisukas-mallissa pyritään ennaltaehkäisemään sijoitettujen lasten syrjäytymistä.

Myönteistä on se, että tutkitusti varhaisella tuella lapset pystyvät kiinnittymään varhaiskasvatukseen paremmin ja uusi alkua tarjoaa onnistumisen mahdollisuuden muutostilanteessa. Ajatusten suuntaaminen kohti tulevaisuutta helpottaa myös lasta sopeutumaan elämäntilanteen muutokseen.

Sijaisperheissä ja laitoksissa asuvat lapset eivät kuitenkaan ole mikään yhtenäinen ryhmä. Jokaisen lapsen elämänpolku, vahvuudet ja tuen tarpeet ovat yksilöllisiä. Pikku-Sisukas-malli tarjoaa työkaluja sijoitettujen lasten varhaiskasvatuksen varhaiseen tukemiseen, suojaavien tekijöiden vahvistamiseen ja monitoimijaisen yhteistyön haasteisiin. Sijoitetulla lapsella on oikeus varhaiskasvatukseen ja tarvitsemaansa tukeen. Vastuusosiaalityöntekijän tehtävä on huolehtia, että lapsen oikeudet toteutuvat.

## Someron Pikku-Sisukas-yhteistyömalli:

Someron sijoitettujen lasten varhaiskasvatuksen palvelupolkua on kehitetty moniammatillisesti yhteistyössä Pesäpuu ry:n ja Varsinais-Suomen tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskushankkeen kanssa.

Sijoitetun lapsen tuki toteutuu parhaiten, kun ympärillä olevat aikuiset toimivat samansuuntaisesti, yhteisymmärryksessä ja tieto kulkee eri tahojen välillä. Heti sijoituksen alkuvaiheessa on tärkeää sopia yhteistyöstä ja selvittää lapsen tarvitsema tuki.

Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä työskentelee sillä hyvinvointialueella, mistä lapsi on sijoitettu. Sijaishuollon myötä lapsi voi siis asua myös toisella hyvinvointialueella (asuinkunta).

Someron Pikku-Sisukas-toimintamalli on sijaishuollon sosiaalityön ja varhaiskasvatuksen yhteistyömalli sijaishuollossa olevien lasten varhaiskasvatukseen. Alla on prosessikuvaus toimintamallista Somerolla. Palaverissa lapsi, hänen ajatuksensa ja tarpeensa, on keskiössä.

1. Sosiaalityöntekijä / Perhehoitaja ilmoittaa lapsen varhaiskasvatuksen/esiopetuksen tarpeesta joko laittamalla sähköpostia [varhaiskasvatus.toimisto@somero.fi](mailto:varhaiskasvatus.toimisto@somero.fi) tai tekemällä sähköisen varhaiskasvatus /esiopetushakemuksen ja laittaa lisätietoa kohtaan tiedoksi, sijoitettu lapsi.
2. Tiedonsiirtolomake lähtee täytettäväksi perhehoitajalle / sosiaalityöntekijälle ja hän palauttaa lomakkeen sähköpostiosoitteeseen [varhaiskasvatus.toimisto@somero.fi](mailto:varhaiskasvatus.toimisto@somero.fi)
3. Lomakkeiden palaututtua Pikku-Sisukas-tiimi pyytää lapsen paperit lähettävän kunnan varhaiskasvatuksesta, mikäli lapsi on ollut siellä varhaiskasvatuksessa
4. Pikku-Sisukas-tiimistä otetaan yhteyttä sosiaalityöntekijään ja perhehoitajaan ja yhdessä tiimi selvittää lapsen tuen tarpeiden pohjalta hänelle sopivan varhaiskasvatuspaikan
5. Pikku-Sisukas-tiimistä erityisopettaja kutsuu koolle aloituspalaverin (lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä, sijaishuoltoyksikön edustaja, vanhemmat, varhaiskasvatusryhmän opettaja/vastuukasvattaja)
6. Varmistetaan, että sijoitetulle lapselle on tehty terveystarkastus / neuvolakäynti Somerolla

7. Varhaiskasvatuksen kaksivaiheinen aloitus, ensin aloituspalaveri ja sitten tutustuminen lapsen kanssa ryhmään
8. Seurantapalaverin ajankohdan, kokoonpanon ja koollekutsumisen sopiminen

## Prosessikuvaus Pikku-Sisukas-toimintamallista

Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä kokoaa sijoitetun lapsen tiedot yhteistyössä sijoitusyksikön edustajan kanssa [Pikku-Sisukas –tiedonsiirtolomakkeelle](#), jolla ilmoitetaan sijoitetun lapsen varhaiskasvatuksen/esiopetuksen tarpeesta Somerolla. Lomake toimitetaan varhaiskasvatuksen järjestäjälle toimistolle tai sähköpostitse [varhaiskasvatus.toimisto@somero.fi](mailto:varhaiskasvatus.toimisto@somero.fi) .

Sähköposti saapuu Someron varhaiskasvatuksen toimistolle, toimistosihteereille, kasvatuspäällikölle, päiväkodin johtajille ja erityisopettajalle, jotka muodostavat Someron Pikku-Sisukas-tiimin varhaiskasvatuksessa.

Tarvittaessa varhaiskasvatusyksiköstä ohjataan ottamaan yhteyttä sijoitetuista lapsista sähköpostiosoitteeseen [varhaiskasvatus.toimisto@somero.fi](mailto:varhaiskasvatus.toimisto@somero.fi) .